

Dosarul nr. 2rc-171/18

prima instanță: Judecătoria Orhei sediul Central (jud: V. Cupcea)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: N. Simciuc, I. Țurcan, I. Cotruță)

DECIZIE

1 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Parșe - Tutun”

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Maib - Leasing” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Parșe - Tutun” cu privire la încasarea datoriei, a penalităților și revendicarea bunului

împotriva încheierii din 30 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea Societății cu Răspundere Limitată „Parșe - Tutun” privind prelungirea termenului de procedură și restituită cererea de apel declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Parșe - Tutun” și taxa de stat de stat achitată la buget

constată:

La data de 19 ianuarie 2017, SA „Maib - Leasing” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Parșe - Tutun” cu privire la încasarea datoriei, a penalităților și revendicarea bunului.

Întemeindu-și pretențiile în baza dispozițiilor art. 8, 14, 512, 514, 572, 579, 583, 602, 617, 624, 923, 929 Cod civil, art. 4, 5, 7, 12 alin. (1), 38, 60, 75, 80, 81, 83, 87, 166, 174-177 CPC, art. 10 alin. (2) lit. a), 12 alin. (1) lit. c), 17 alin. (2) lit. c) din Legea cu privire la leasing, reclamantul a solicitat admiterea acțiunii, revendicarea imobilului amplasat în or. Orhei str. I. Creangă 5 constituit din terenul cu suprafața de 0,3909 ha, construcție cu suprafața de 1052,6 m.p., construcție cu suprafața de 35,5 m.p., cu transmiterea în posesia și folosință SA „Maib - Leasing”, încasarea în beneficiul SA „Maib - Leasing” din contul pârâtului a datoriei restante în sumă de 55596,26 euro, a penalității în sumă de 229885 lei, a cheltuielilor de judecată, inclusiv taxa de stat în sumă de 50000 lei.

Prin hotărârea din 17 noiembrie 2017 a Judecătoria Orhei sediul Central, a fost admisă acțiunea.

A fost încasată de la SRL „Parșe - Tutun” în beneficiul SA „Maib - Leasing” datoria în mărime de 55596,26 euro sau contravaloarea în lei moldovenești la data executării hotărârii, care constă din plata de răscumpărare restantă 36721,90 euro, dobânda de leasing 5590,96 euro, dobânda de întârziere 13132,43 euro, cheltuielile aferente asigurării 150,97 euro și penalitatea în sumă de 229885 lei calculată pentru perioada 24 septembrie 2016 – 17 ianuarie 2017.

A fost dispusă revendicarea din posesia și folosința SRL „Parșe - Tutun” și transmiterea în posesia și administrarea SA „Maib - Leasing” a imobilului amplasat în or. Orhei str. I. Creangă 5 constituit din terenul cu suprafața de 0,3909 ha cu nr. cadastral XXXXX, construcția cu suprafața de 1052,6 m.p. cu nr. cadastral XXXXX, construcția cu suprafața de 35,5 m.p. cu nr. cadastral XXXXX.

Au fost încasate de la SRL „Parșe - Tutun” în beneficiul SA „Maib - Leasing” cheltuielile de judecată în mărime de 50000 lei.

La data de 14 decembrie 2017, SRL „Parșe - Tutun” a declarat apel împotriva hotărârii din 17 noiembrie 2017 a Judecătorei Orhei sediul Central.

Prin încheierea din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de SRL „Parșe - Tutun”, oferit apelantului SRL „Parșe - Tutun” un termen rezonabil de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru a depune prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău a cererii de apel motivate și a bonului de plată a taxei de stat în valoare de 37500 lei.

În cadrul ședinței de judecată din 28 martie 2018, SRL „Parșe - Tutun” a depus cerere privind prelungirea termenului de procedură stabilit prin încheierea din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și cerere privind scutirea parțială de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 28 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea SRL „Parșe - Tutun” privind prelungirea termenului de procedură și cererea SRL „Parșe - Tutun” privind scutirea de la plata taxei de stat pentru declararea apelului, scutit SRL „Parșe - Tutun” de la plata taxei de stat parțial, în valoare de 20000 lei, pentru declararea apelului, oferit apelantului un termen rezonabil de 20 de zile din data recepționării prezentei încheieri pentru achitarea taxei de stat în valoare de 17500 lei și depunerea, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău a apelului motivat și a bonului de plată a taxei de stat.

La data de 24 aprilie 2018, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, SRL „Parșe - Tutun” a depus bonul de plată a taxei de stat în sumă de 17000 lei.

În ședința instanței de apel din 30 mai 2018, SRL „Parșe - Tutun”, a solicitat prelungirea termenului de procedură stabilit prin încheierea din 28 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 30 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea SRL „Parșe - Tutun” privind prelungirea termenului de procedură și restituită cererea de apel declarată de SRL „Parșe - Tutun” din motivul că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în

conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) CPC și restituită taxa de stat în sumă de 17000 lei achitată la buget.

La data de 22 iunie 2018, SRL „Parșe - Tutun” a declarat recurs împotriva încheierii din 30 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate cu remiterea cauzei la examinare în Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat că administratorul SRL „Parșe - Tutun”, Vladislav Șevcenco nu înțelege limba de stat, nu cunoaște procedura civilă și la ședințele de judecată nu era asistat de avocat.

Afirmă că în ședința de judecată a instanței de apel din 28 martie 2018, administratorul SRL „Parșe - Tutun” nu a înțeles faptul că avocatul nu a prezentat apelul motivat și că urma ulterior să fie prezentat.

Evidențiază că din motivul că nici până la următoarea ședință, avocatul cu care SRL „Parșe - Tutun” avea contract nu a răspuns la apeluri, la 30 mai 2018, administratorul SRL „Parșe - Tutun” a angajat un alt avocat pentru apărarea intereselor firmei în acest proces.

Relatează că la 30 mai 2018, SRL „Parșe - Tutun” a informat avocatul despre desfacerea contractului pe motiv de neîndeplinire corespunzătoare a obligațiilor contractuale.

Notează că avocatul angajat în aceeași zi când a avut loc ședința, la 30 mai 2018, a comunicat instanței că nu are posibilitate reală să cunoască dosarul, să acorde asistență juridică calificată și să formuleze poziția apelantului în faza de apel, circumstanțe ignorate de instanța de apel.

Consideră că încheierea emisă de instanța de apel la 30 mai 2018 nu garantează dreptul la un proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 paragraful 1 CtEDO.

Obiectează că în condițiile în care administratorul SRL „Parșe - Tutun” a plătit taxa de stat în quantumul stabilit de instanța de apel, acest fapt dovedește că s-a conformat încheierii în măsura în care a înțeles obligațiile sale, neînțelegând limba de stat și nefiind asistat de un avocat, specialist în drept.

Notează că primul avocat angajat de SRL „Parșe - Tutun” a ignorat obligațiunile contractuale, nu a răspuns la apelurile telefonice și nici nu a informat despre necesitatea îndeplinirii unor acțiuni procedurale suplimentare.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 30 mai 2018.

Reprezentantul recurentului, avocatul Elena Gargaun a recepționat încheierea instanței de apel la data de 11 iunie 2018, fapt ce se confirmă prin recipisă (f. d. 136).

Astfel, recursul declarat la data de 22 iunie 2018, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii

certIFICATE sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Totodată, în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, *în vigoare la acel moment*, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Din actele cauzei se constată că, SRL „Parșe - Tutun” a declarat la data de 14 decembrie 2017 apel împotriva hotărârii din 17 noiembrie 2017 a Judecătoriai Orhei sediul Central, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii contestate cu respingerea acțiunii înaintate (f. d. 47-48).

Drept urmare, prin încheierea din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de SRL „Parșe - Tutun”, oferit apelantului SRL „Parșe - Tutun” un termen rezonabil de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru a depune prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău cererea de apel motivată și bonul de plată a taxei de stat în valoare de 37500 lei (f. d. 56-57).

Prin încheierea din 28 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea SRL „Parșe - Tutun” privind prelungirea termenului de procedură, admisă cererea SRL „Parșe - Tutun” privind scutirea de la plata taxei de stat pentru declararea apelului, scutit SRL „Parșe - Tutun” de la plata taxei de stat parțial, în valoare de 20000 lei, pentru declararea apelului, oferit apelantului un termen rezonabil de 20 de zile din data recepționării prezentei încheieri pentru achitarea taxei de stat în valoare de 17500 lei și depunerea, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău a apelului motivat și a bonului de plată a taxei de stat.

Totodată, apelantului i-a fost comunicat că ședința pentru soluționarea chestiunii privind punerea apelului pe rol este numită pentru data de 30 mai 2018, ora 15.00 în incinta Curții de Apel Chișinău, adresa mun. Chișinău str. Teilor 4 sala nr. 9 (f. d. 118-121).

Se mai constată că la data de 24 aprilie 2018, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău, SRL „Parșe - Tutun” a depus bonul de plată a taxei de stat în sumă de 17000 lei (f. d. 127).

Prin încheierea din 30 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea SRL „Parșe - Tutun” privind prelungirea termenului de procedură și restituită cererea de apel declarată de SRL „Parșe - Tutun” și taxa de stat în sumă de 17000 lei achitată la buget (f. d. 133-135).

În susținerea concluziei menționate instanța de apel a reținut, prin prisma prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, că apelantul nu a îndeplinit în termen indicația instanței de apel stabilită prin încheierea din 28 martie 2018 cu privire la depunerea apelului motivat și nu a depus în termen apelul motivat împotriva hotărârii primei instanțe.

Instanța de recurs relevă că reținerile instanței de apel în sensul expus sunt eronate, or, actele cauzei denotă incontestabil că cererea de apel depusă la data de 14 decembrie 2017 de către SRL „Parșe - Tutun” împotriva hotărârii din 17 noiembrie 2017 a Judecătorei Orhei sediul Central conține temeiurile de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

În acest context, instanța de recurs remarcă că în situația în care apelul conține circumstanțele de fapt și de drept, o mențiune a apelantului cu privire la depunerea unui apel motivat și după recepționarea hotărârii motivate, după cum se constată la caz, nu constituie temei de a considera ca apelul este depus nemotivat, fiind cert că art. 373 alin. (1) CPC indică direct că instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

Circumstanțele descrise indică indubitabil la faptul că instanța de apel eronat a menționat în încheierea emisă la 30 mai 2018 că SRL „Parșe - Tutun” nu a depus apelul motivat în termenul indicat de instanța de apel, ori o omisiune a instanței de apel nu poate fi imputată părții în proces ca neexecutare în termen a indicației instanței și nu poate servi ca temei de restituire a cererii de apel.

Sub acest aspect, se constată că concluzia instanței de apel, expusă în încheierea recurată este în contradicție cu circumstanțele cauzei, fapt ce indică la netemeinicia încheierii date.

Astfel fiind, este cert că încheierea instanței de apel a fost adoptată cu încălcarea normelor procedurale, fapt ce incontestabil indică la temeinicia recursului depus de SRL „Parșe - Tutun” și netemeinicia încheierii contestate cu recurs.

Distinct de aceste constatări, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de SRL „Parșe - Tutun”, de a casa încheierea instanței de apel din 30 mai 2018 și de a restitui cauza spre rejudecare în instanța de apel pentru judecarea cererii de apel în fond.

Or, dreptul la o cale de atac este consfințit și în Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care, în jurisprudența sa constantă a reiterat că articolul 6 §1 din Convenție nu garantează dreptul la apel asupra unei hotărâri de primă instanță, cu toate acestea, atunci când dreptul intern prevede un drept la apel, procedura

respectivă va fi examinată ca o extensiune a procesului de judecată și, prin urmare, va constitui un drept garantat de articolul 6 din Convenție.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Parșe - Tutun”.

Se casează integral încheierea din 30 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Maib - Leasing” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Parșe - Tutun” cu privire la încasarea datoriei, a penalităților și revendicarea bunului, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău pentru judecarea cererii de apel în fond.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Iurie Bejenaru

Victor Burduh